

Сергій Опанасович пішов

Великий майстер. Він навчив мене всьому найголовнішому в нашій операторській професії: бачити все наскрізь, від драматургії та мотивації кожного персонажа фільму до якості кожного відтинку кадру та місця його у тілі фільму та підсвідомості глядача.

Думати часом фільму, аркою емоцій, яку автор закладає, занурюючи глядача у свій світ від першого кадру до останнього.

Думати про глядача, про найпотаємніше в ньому, не стелячись перед його рефlekсами, а розкриваючи його вищі духовні потреби.

Я був непокірний учень, часи були важкі (початок 90-х) і я швидко усвідомив, що інститут мені не допоможе ні у працевлаштуванні, ні в сучасних технологіях, я відчував, що більшість предметів інституту мені не дають зростання – треба шукати роботу й багато практикуватися. З третього кусу я був зайнятий завжди. Я працював у фотостудії, мав доступ до сучасного обладнання та кращих фотоплівок, мав напрацьовану клієнтську базу, знімав музичні кліпи, де міг повноцінно розкритися у своїй практиці і, звичайно, закинув інститут. Півроку я не відвідував лекції Лисецького. Й одного разу ми зустрілися з ним на пішохідному островці Лівобережної площі. Ми простояли і проговорили з ним 3 години, прямо на світлофорі у центрі перехрестя. Ми говорили про високе звання художника в операторській справі, про великих майстрів живопису та кінематографа, про моє бажання піднятися на їхній рівень та його бажання бачити у своїх учнях таких майстрів. Повз нас йшли пішоходи та проїжджали автомобілі, але нам це не заважало. Я не пам'ятаю, щоб навіть виникло бажання десь присісти, випити кави. Він віддав мені все до останньої краплі, а я вбирав усе, це було найголовніше, що згодом давало мені зростання як художнику.

Протягом усієї моєї кар'єри, щоразу коли з ним здзвонувалися, ми говорили

до відключення дзвінка оператором мобільного зв'язку. Мені здається, я пам'ятаю всі наші розмови, ми дихали одним повітрям, одним ритмом, одним бажанням. То був дух Відродження, Ренесансу, Нової хвилі. Він надихав, коли опускалися руки, і давав стусана, коли волочилися ноги.

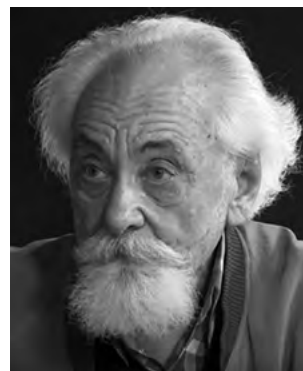
Останнім часом ми говорили з ним про Школу, якою вона має бути, щоб Культура прогресувала, а не котилася у порожнечу. Ідея проекту «Жовтий автобус» – це сублімація його таємного бажання, культурного виховання підлітків до університетського віку. Необхідний культурний базис для ефективного навчання у вищій школі.

Він завжди підтримував наш проєкт, але продовжував критикувати і вчити і одразу ж зізнавався що «миє мені мозок своїм старечим крєктанням», а я жадібно хапав кожне його слово, відчуваючи що це свято живого спілкування триватиме недовго.

Кремінний характер, блискучий гумор, нещадний і до світу, і до себе.

І дивовижна тверезість думки до останнього дня життя. Дякую, Майстре! Твоїми настановами творять вже і мої учні, твої онуки!

Спочивай з миром, справа твоя живе, і стусани твої працюють!

Кінооператор, заслужений діяч мистецтв України, лауреат премії ім. І. Миколайчука Сергій Лисецький.

Ярослав Пілунський, кінооператор, лауреат Національної премії ім. Тараса Шевченка

Взірець людини, відданої своїй справі

16 січня перестало битися серце старійшини нашого кіно, оператора, режисера, педагога, заслуженого діяча мистецтв України Сергія Опанасовича Лисецького. Він зовсім трохи не дожив до 96-річчя, яке відзначив би 13 лютого. Сергій Опанасович – ветеран Другої світової війни, після якої ще кілька років відслужив в армії, й аж тоді вступив у ВДІК у Москві, який закінчив дуже успішно і прибув до рідного Києва працювати на Київській кіностудії. То був період малокартиння й не відразу йому дісталася самостійна робота, але вже після фільму «Сол-

датка» (1959) він знімав без пауз. А потім був фільм, що наближав українське кіно до правди життя, – «Ми – двоє чоловіків» Юрія Лисенка з Василем Шукшиним в головній ролі. Сергій Опанасович згадував про цю дивовижну мовчазну людину з глибокою повагою. Його великим мистецьким досягненням стала перша українська кіноопера «Наймичка» режисерів Василя Лапокниша й Ірини Молостової. Коли 2014 року виповнилося 50 років цій картині, під час тривожних подій на Майдані кіноспільнота відзначала цей ювілей в Будинку кіно. А ще згодом